

CliniClown-ambassadeur Jack van Gelder over de Vierdaagse Nijmegen

‘Ik zie het mezelf niet doen’

Hij mag dan decennia lang de grootste sportevenementen verslaan voor radio en televisie, Jack van Gelder (65) herinnert zich de Vierdaagse van 1995 heel goed. ‘Ik had als presentator korte gesprekjes met deelnemers op de Via Gladiola. Ik begreep meteen dat het absoluut een prestatie is als je de Vierdaagse uitloopt. Ik zie het mezelf niet doen.’

DOOR BOB GASTER

‘Kom, gaan we even naar buiten.’ Jack van Gelder beent met een brede grijns, waarin een onaan-gestoken sigaar, studio 5 op het Mediapark in Hilversum uit. Hij is druk met de voorbe-reidingen van het sportprogramma Peptalk van Ziggo dat iedere maandagavond op de buis is. Buiten steekt hij zijn sigaar aan. Jack is een fervent sigarenroker. Hij kan er écht van genieten. En weet ook wel dat het niet écht verstandig is. Jack: ‘Gezond van lijf en leden zijn, is een groot goed. Het is een zegen. Daar ben ik me steeds meer van bewust naarmate ik ouder word.’

Handel je daar ook naar?

‘Ik beweeg absoluut te weinig. Ik ga naar de sportschool, train mijn buik-, rug- en beenspieren. En thuis heb ik een hometrainer, maar die raakt langzamerhand overwoekerd door kleren.’

Volgens neuroloog Erik Scherder moeten we elke dag minstens 30 minuten intensief bewegen.

‘Dat haal ik niet. Ik moet eigenlijk de noodzaak van meer bewe-gen zien, maar ik sluit mijn ogen ervoor. Toen ik 56 jaar was, ben ik gestopt met voetbal. Dat was mijn sport. Ik ben drie keer aan mijn rechterknie geopereerd en dit voorjaar nog aan mijn linkerknie. Allemaal niets ernstigs, gewoon sportblessures. Gelukkig kan ik nu weer probleemloos 18 holes golfen. Heerlijk om te doen, maar toe-gegeven: je gaat er niet van zweten. Iets mag pas sport heten als je ervan gaat transpireren.’

Zoals de Vierdaagse lopen.

‘Wie de Vierdaagse loopt, doet zonder meer aan sport. De Vierdaagse lopen is een onderschatte prestatie. Ik zie het mezelf

Ik heb op de gang enorm staan janken

niet doen. Ik zou na 15 kilometer al blaren hebben. Jammer wel, want het is een geweldig evenement.’

Wat is jouw Vierdaagsegevoel?

‘De sfeer in Nijmegen is zó ontzettend leuk, gezellig en vrolijk. En er wordt een prestatie geleverd. Al die elementen zorgen voor het echte Oranjegevoel. En dat gevoel hebben we op z’n tijd hard nodig. Onze maatschappij verhardt en polariseert, groepen worden geforceerd en vaak ook ongewild tegen elkaar opgezet. Denk maar aan de discussies rond de vluchtelingen en Zwarte Piet. Ik denk dat mensen daarom ook een evenement als de Vierdaagse koesteren. Om even van al dat gezeik af te zijn.’

Een week van saamhorigheid.

‘Ja, daarom lopen ook veel mensen voor een goed doel. En sponsoren veel mensen die deelnemers. Ik zag op vierdaagsesponsorloop.nl dat Perry Salet en Hans Scholte voor CliniClowns lopen. Ik ken ze niet, maar ik zou zeggen: sponsor ze! Of ga ook voor CliniClowns lopen. Ik ben niet voor niets al 15 jaar ambassadeur van CliniClowns. Toen ik 50 jaar was, wilde ik me in gaan zetten voor een fantastisch goed doel. Niet iets uit het zicht, ver weg in het buitenland, maar in eigen land, zichtbaar en controleerbaar. Het moest een onomstreden orga-nisatie zijn van onberispelijk gedrag.’

Daar zijn er wel meer van. Waarom CliniClowns?

'Kinderen raken mij. En zieke kinderen helemaal. Ik weet nog precies de eerste keer dat ik met een CliniClown een ziekenhuis bezocht. Dat was het Radboudziekenhuis in Nijmegen.'

Met zijn ogen dicht begint Jack te vertellen. Over een kwetsbaar kindje dat aan allerlei slangetjes en apparaten met gesloten ogen in bed ligt, de CliniClown die heel zachtjes belletjes blaast, het jongetje dat één oog voorzichtig open doet en dan met z'n zwakke handje naar de belletjes reikt. Terwijl Jack vertelt, doet hij eerst zelf ook één oog een beetje open, zijn hand gaat voorzichtig de lucht in richting imaginaire belletjes.

'Dramatisch vond ik het, ik ben de gang op gegaan en heb enorm staan janken. Ik krijg nog steeds tranen in mijn ogen als ik er aan denk.'

Ben jij ook wel eens met een rode neus een kind gaan opvrolijken?

'Als je dat zegt, begrijp je niet wat een CliniClown doet. Het is niet zo van: ik doe een rode neus op, loop er naartoe en zeg keihard: boeh! Nee, CliniClowns brengen een lach en afleiding, maar ook warmte en genegenheid. En ieder kind vraagt daarbij zijn eigen benadering. Het ene kind is meer gebaat bij klein en subtiel, de ander wil meer actie, lekker even keten. CliniClowns zijn ook eigenlijk geen clowns, het zijn pedagogen met een rode neus op, ze hebben een hele opleiding achter de rug. Met die rode neus breken ze het ijs, het maakt het makkelijker om in contact te komen met het kind. Daarna begint het pas.'

Ze kijken naar wat een kind nodig heeft.

'Precies. Dat doen ze vooraf in overleg met een hoofd van de kinderafdeling. Wat is het voor kind? Wat is ermee aan de hand? Wat is de behandeling? Hoe is een kind het beste te benaderen? En als de CliniClown een week later terugkomt, dan borduurt ie daarop verder, dan komt ie niet met een heel ander verhaal en nieuwe benadering bij het kind. Dat zou niet geloofwaardig zijn. Een kind voelt of de aandacht voor hem of haar oprecht is.'

Wat is het effect van zo'n bezoek?

'Uiteindelijk komt het de behandeling ten goede. Die kinderen hebben pijn en spanning. Door zo'n bezoek van een CliniClown wordt dat dragelijker voor ze. Ze ervaren minder angst en stress. En dat geldt ook voor ouders, broers en zussen. Die brengen vaak heel veel tijd door in een ziekenhuis. Ook zij ontspannen even op zo'n moment. Er zijn meerdere internationale onderzoeken, waaruit blijkt dat CliniClowns heilzaam werk doen. Dat wordt nog wel eens onderschat, vind ik.'

Hij kijkt even voor zich uit. 'Elke keer als ik CliniClowns aan het werk zie, ben ik onder de indruk van hun liefde en toewijding.'

En dan weer met een tevreden grijns: 'Inmiddels hebben de CliniClowns hier in Nederland meer dan één miljoen bezoeken afgelegd, mooi hè?'

cliniclowns.nl

FOTO: EDWIN STOFFER

Vierdaagse zorgt voor het echte Oranjegevoel

FOTO: PROSHOTS / ZIGGO SPORT

WIE IS JACK VAN GELDER?

Jack van Gelder behoorde jarenlang tot de vaste gezichten van Studio Sport. Hij was voor de NOS verslaggever bij meerdere Olympische Spelen en wedstrijden en toernooien van het Nederlands voetbalelftal. Ook was hij radioverslaggever bij Langs de Lijn en presenteerde hij diverse sporttalkshows op tv, zoals NOS Studio Voetbal. Voor de TROS presenteerde hij vele programma's, waaronder 'Te land, ter zee & in de lucht', 'Spel zonder grenzen', 'Sweethearts' en de TROS Sport Quiz Play Like a Champion. Verder presenteerde hij vele malen de verkiezing van de Voetballer van het Jaar, het Unicef Gala Kans voor een Kind, de Grote Club Show en de finale van het Nationale Songfestival. Ook vertolkte hij meerdere keren de rol van Thénardier in de musical Les Misérables in Carré. In 2014 speelde hij Pontius Pilatus in de tv-uitzending van The Passion. Sinds september vorig jaar is Jack aan de slag bij Sport 1/Ziggo Sport, waar hij onder andere het Champions League-programma voor zijn rekening neemt.